

Bruselj, 8. junij 2023
(OR. en)

10048/23

PROCIV 39
IPCR 40
COHAFA 61
DEVGEN 102
JAI 762
ATO 32
CHIMIE 51
COEST 342

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9798/23
Zadeva:	Sklepi Sveta o krepitvi odpornosti celotne družbe v okviru civilne zaščite, vključno s pripravljenostjo na področju kemične, biološke, radiološke in jedrske varnosti

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe Sveta, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 3955. zasedanju 8. in 9. junija 2023.

**SKLEPI SVETA O KREPITVI ODPORNOSTI CELOTNE DRUŽBE V OKVIRU CIVILNE
ZAŠČITE, VKLJUČNO S PRIPRAVLJENOSTJO NA PODROČJU KEMIČNE,
BIOLOŠKE, RADIOLOŠKE IN JEDRSKE VARNOSTI**

Uvod

1. Ob upoštevanju člena 196 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki spodbuja sodelovanje med državami članicami pri odzivanju na nesreče, in člena 222 PDEU, v skladu s katerim Unija in njene države članice delujejo v duhu solidarnosti, če je država članica žrtev nesreče;
2. ob poudarjanju, da je Evropo v zadnjih letih hkrati prizadelo več dolgotrajnih, medsektorskih in čezmejnih kriz. To vključuje vojno agresijo Rusije proti Ukrajini in pandemijo COVID-19 ter številne naravne nesreče, kot so potresi, požari v naravi in poplave, ki so v mnogih primerih še hujše zaradi podnebnih sprememb, pri vseh pa je potrebno učinkovito obvladovanje nesreč, kar kaže na to, da je za odzivanje na te potrebe in grožnje potreben koncept odpornosti celotne družbe;
3. ob upoštevanju sklepov Sveta iz leta 2009 o krepitvi jedrske, radiološke, kemične in biološke (JRKB) varnosti v Evropski uniji – akcijski načrt EU na področju JRKB varnosti¹, sklepov Sveta iz leta 2009 o ozaveščanju na področju civilne zaščite², sklepov Sveta iz leta 2021 o izboljšanju pripravljenosti, zmogljivosti za odzivanje in odpornosti na prihodnje krize³, sklepov Evropskega sveta iz decembra 2021, v katerih je navedeno, da je naša skupna pripravljenost, zmogljivost odzivanja in odpornost na prihodnje krize ena najpomembnejših horizontalnih političnih prednostnih nalog Unije⁴, ter sklepov Sveta iz leta 2022 o ukrepih civilne zaščite v zvezi s podnebnimi spremembami⁵, v katerih je poudarjeno, da je treba okrepiti prizadevanja za povečanje zmogljivosti za preprečevanje podnebnih sprememb, pripravljenost in odzivanje nanje ter da morajo državljani prispevati k lastni varnosti in odpornosti;

¹ Dokumenti 15505/1/09 REV1 + COR1 + COR2.

² Dok. 9976/09.

³ Dok. 14276/21.

⁴ Dok. EUCO 22/21.

⁵ Dok. 7146/22.

4. ob upoštevanju sporočila in priporočila Komisije o ciljih Unije za odpornost na nesreče⁶, sprejetih 8. februarja 2023, ki določata nezavezujoče skupno izhodišče za krepitev skupne zmogljivosti EU za preprečevanje nesreč, pripravo nanje in odzivanje na njihove posledice ter za zaščito državljanov, možnosti preživetja in okolja;
5. ob ugotavljanju, da je mehanizem Unije na področju civilne zaščite ključen za odzivanje Evrope na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, kar vključuje tudi zagotavljanje pomoči v naravi Ukrajini in drugim državam, ki jih je prizadela vojna agresija Rusije,

Svet Evropske unije

6. ugotavlja, da živimo v težkih časih, saj v Evropi divja obsežna vojna, spopadamo pa se tudi s posledicami podnebnih sprememb in pandemije COVID-19, pri čemer poudarja, da je treba ob vse večjem številu dolgoročnih, kompleksnih, čezmejnih in medsektorskih kriz okrepiti odpornost celotne družbe v okviru civilne zaščite;
7. pozdravlja sporočilo in priporočilo Komisije o nezavezujočih ciljih Unije za odpornost na nesreče⁷ ter ustrezne vodilne pobude, poleg tega pa opozarja, da si je treba prizadevati za večje dopolnjevanje in prihodnje sinergije z drugimi delovnimi področji na ravni EU in svetovni ravni, med katerimi so izvajanje direktive o odpornosti kritičnih subjektov⁸, Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030 ter sodelovanje med EU in Natom v okviru njunega posebnega strukturiranega dialoga o odpornosti, pri čemer je treba v celoti spoštovati načela vzajemne odprtosti in preglednosti, vključenosti in vzajemnosti ter avtonomije odločanja, poleg tega pa izhajati iz ciljev Unije za odpornost na nesreče in sedmih osnovnih zahtev Nata za nacionalno odpornost;
8. opozarja, da so bili na področju civilne zaščite že sprejeti prvi ukrepi za krepitev odpornosti celotne družbe;

⁶ Dokumenta 6281/23 + ADD1 in dok. 6259/23.

⁷ Priporočilo Komisije (C/2023/400) z dne 8. februarja 2023 o ciljih Unije za odpornost na nesreče 2023/C 56/01 (UL C 56, 15.2.2023, str. 1); sporočilo Komisije COM(2023) 61 final.

⁸ Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES (UL L 333, 27.12.2022, str. 164–198).

9. pozdravlja razprave o evropski pobudi za ozaveščanje o krizah in pripravljenost nanje ter poudarja, da bi morala temeljiti na pristopu, ki upošteva vse nevarnosti, in da bi morala težiti k temu, da bo prebivalstvo samo sposobno prestat motnje družbenih funkcij;
10. pozdravlja korake Komisije za pripravo študije načrtovanja in izvedljivosti, namenjene nadaljnjemu oblikovanju evropske pobude za ozaveščanje o krizah in pripravljenost nanje, pri čemer je treba upoštevati načelo subsidiarnosti in potrebo po prožnosti za države članice, da pobudo prilagodijo nacionalnim razmeram;
11. pozdravlja postopen pristop, s katerim se najprej poiščejo primeri dobrih praks glede sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem, ki bi lahko pripomogli k večjemu sodelovanju zasebnega sektorja pri dejavnostih civilne zaščite v fazah preprečevanja, pripravljenosti in odzivanja;
12. se zaveda, da je operacija, ki se je začela v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini, največja in najbolj zapletena operacija EU na področju civilne zaščite vse od vzpostavitve tega mehanizma, in poudarja, da je treba okrepiti civilno zaščito tako na ravni Unije kot na ravni držav članic;
13. opozarja na delo, ki sta ga opravila on sam in Center za usklajevanje nujnega odziva (ERCC), tudi z aktiviranjem enotne ureditve za politično odzivanje na krize (IPCR) zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini;
14. posebej opozarja na predlagane ukrepe v zvezi s pripravljenostjo in odzivanjem na področju JRKB varnosti, ki bi jih EU in države članice lahko sprejele zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini;
15. opozarja na pomen krepitve pripravljenosti na JRKB incidente vzdolž celotnega spektra tveganja, tako v Ukrajini kot zunaj nje;
16. ugotavlja, da je treba kratkoročno sprejeti številne ukrepe, da bi dodatno izboljšali pripravljenost v primeru JRKB incidenta, in da so potrebni tudi dolgoročnejši ukrepi za okrepitev sposobnosti Unije, da se pripravi na JRKB incidente in se nanje odzove;
17. poudarja pomen tako odpornosti na področju JRKB varnosti na nacionalni ravni kot krepitve zmogljivosti za pripravljenost in odzivanje na področju JRKB varnosti na nacionalni ravni in

ravni EU, da bi se povečala odpornost EU, kar bo hkrati omogočilo podporo tretjim državam, vključno z Ukrajino;

18. opozarja na pomen civilno-vojaškega sodelovanja v zvezi z JRKB operacijami, tudi v okviru sodelovanja med EU in Natom ob doslednem spoštovanju dogovorjenih vodilnih načel, da bi se uskladila prizadevanja za krepitev zmogljivosti, vzpostavila ustrezna, vzajemna in nediskriminatorna izmenjava informacij ter uskladilo odzivanje;

poziva države članice, naj:

19. glede na vse večje število hkratnih dolgotrajnih, medsektorskih in čezmejnih kriz poudarijo potrebo po konceptu odpornosti celotne družbe;
20. podpirajo ukrepe preprečevanja in pripravljenosti, da bi se izboljšala zmogljivost Unije in njenih držav članic, da prestanejo posledice nesreče, ki prizadene ali bi lahko prizadela več držav in imela čezmejne posledice, s spodbujanjem izvajanja nezavezujočih ciljev Unije za odpornost na nesreče;
21. preučijo možnost dejavnega sodelovanja pri pobudah za ozaveščanje in pripravljenost na ravni EU, zlasti pri nedavno predlaganem programu „preparEU“, s posebnim poudarkom na pripravljenosti posameznika ter ob upoštevanju lokalnih, regionalnih in nacionalnih pobud;
22. vključujejo in po potrebi izmenjujejo informacije o nacionalnih kampanjah za ozaveščanje o tveganjih in pripravljenost nanje, da bi podprle delo pri vodilnem projektu v okviru cilja 2 Unije za odpornost na nesreče;
23. preučijo možnost, da se po potrebi nadgradijo prakse sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem, s katerimi bi se izboljšale dejavnosti civilne zaščite pri preprečevanju, pripravljenosti in odzivanju;
24. dodatno preučijo možnosti, da v okviru evropskega nabora civilne zaščite ponujajo in registrirajo nove zmogljivosti, povezane z JRKB varnostjo;

25. okrepijo sodelovanje v Svetu, da bi po potrebi podprle usklajevanje na področju komuniciranja, dejavnosti informiranja in prizadevanja v zvezi s pripravljenostjo na morebitne JRKB incidente. Med aktivacijo IPCR bi moralo predsedstvo v zvezi z morebitnimi JRKB incidenti po potrebi pooblastiti neformalno mrežo za krizno komuniciranje (CCN), ki je del ureditve IPCR, da poskrbi za okrepljeno komuniciranje z javnostjo in usklajeno poročanje o različnih vidikih obstoječe krize. Predsedstvo in okrogle mize IPCR lahko CCN pooblastijo tudi za izvajanje drugih posebnih dejavnosti v zvezi z obstoječo krizo, da se preučijo možnosti za skupno komuniciranje, dejavnosti informiranja in prizadevanja v zvezi z morebitnimi JRKB incidenti;
26. okrepijo sodelovanje pri usposabljanjih in vajah, povezanih z JRKB varnostjo;

poziva Komisijo, naj:

27. spodbuja izvajanje nezavezujočih ciljev Unije za odpornost na nesreče in vodilnih pobud ter skupaj z državami članicami ocenjuje doseženi napredek ter pregleduje in razvija cilje ob upoštevanju spreminjajočih se potreb in ukrepov, sprejetih za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih na podlagi pridobljenih izkušenj, oblikovanja scenarijev in načrtovanja obvladovanja nesreč, na celotnem ozemlju Evropske unije, tudi v najbolj oddaljenih regijah, pri čemer se je treba izogniti upravnemu bremenu in podvajanju;
28. v tesnem sodelovanju z državami članicami nadaljuje delo v zvezi s študijo načrtovanja in izvedljivosti, da bi nadalje oblikovala evropsko pobudo za ozaveščanje o krizah in pripravljenost nanje, tudi ob upoštevanju posebnih tveganj, povezanih z najbolj oddaljenimi regijami EU;
29. skupaj z državami članicami pregleda obstoječe sodelovanje z zasebnim sektorjem na ravni EU in nacionalni ravni na področju civilne zaščite, pri čemer se upoštevajo različne pristojnosti in načini izvajanja v posameznih državah članicah;

v zvezi s kratkoročnimi ukrepi na področju JRKB poziva Komisijo, naj:

30. poveča zmogljivost zgodnjega opozarjanja na področju JRKB varnosti, da bi se v sodelovanju z ustreznimi deležniki, tudi z mednarodnimi organizacijami (npr. MAAE in OPCW), zagotovil učinkovit in pravočasen odziv;

31. skrbi za to, da na podlagi scenarijev na področju JRKB varnosti potekajo posebne razprave z državami članicami, državami, ki sodelujejo v mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, in ustreznimi organizacijami, ter olajšuje izvedbo teh razprav, katerih namen je preučitev nadaljnjega ukrepanja;
32. sprejme potrebne ukrepe za preučitev možnosti, da se državam članicam redne pošiljajo informacije glede JRKB varnosti, povezane z vojno v Ukrajini, in po potrebi JRKB tveganji, da bi izboljšali skupno pripravljenost in določili podporne ukrepe;
33. pospeši postopek certificiranja zmogljivosti na področju JRKB varnosti, registriranih v evropskem naboru civilne zaščite, nadaljuje vzpostavljanje zmogljivosti rescEU ter skupaj z državami članicami in mednarodnimi organizacijami preuči, kako bi bilo mogoče zmogljivosti na področju JRKB varnosti, ki obstajajo na nacionalni ravni ali v okviru drugih organizacij, uporabiti v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite;
34. preuči nadaljnje možnosti za lažjo nabavo opreme za JRKB varnost v državah članicah, tudi v okviru rescEU, ugotovi, kako bi se lahko še bolj skrajšal čas za uporabo zmogljivosti v primeru incidentov JRKB, ter oceni učinkovitost dejavnosti in operacij, ki se že izvajajo;
35. skupaj z državami članicami preuči možnosti, da bi države članice lažje uvajale zmogljivosti na področju JRKB varnosti, povezanih s civilno zaščito, v državah, ki so jih prizadeli konflikti, in dodatno preuči možnost, da se usposobi osebje iz Ukrajine;
36. v tesnem sodelovanju z državami članicami preuči možnosti za vzpostavitev ali razširitev obstoječih ureditev za podporo iz zaledja, da bi prvim reševalcem in drugemu osebju zagotovili strokovno in analitično podporo z virtualnimi sredstvi;

v zvezi z dolgoročnimi ukrepi na področju JRKB poziva Komisijo, naj:

37. v tesnem sodelovanju z državami članicami in ustreznimi organizacijami dodatno preuči možnosti, da bi mehanizem Unije na področju civilne zaščite postal glavna kontaktna točka za zahteve za material v zvezi s civilno zaščito (ekipe, oprema, zaloge itd.);
38. v tesnem sodelovanju z državami članicami dodatno preuči možnosti za odpravo obstoječih pomanjkljivosti glede zmogljivosti, potrebnih za obvladovanje kaskadnih učinkov večjih incidentov JRKB;

39. preuči možnosti, da se za različne vrste opreme, blaga in materiala, ki so pomembni za JRKB varnost, poveča dostop do trga, s tem ko bi se zagotovila dolgoročna predvidljivost glede nakupa;
 40. se z organi civilne zaščite dogovarja glede potreb po ustreznem usposabljanju in vajah ter po možnosti organizira rednejša usposabljanja in vaje iz civilne zaščite na področju JRKB varnosti;
 41. v tesnem sodelovanju z državami članicami nadaljuje razprave o možnostih spremljanja in izvajanja predlaganih ukrepov.
-